

Evenimentul zilei – 19 octombrie 2011

Cine a fost Nicu Ceaușescu? Ispita comunismului dinastic (VII)

Istoria politică nu se reduce la analiza de structuri, are nevoie să includă dimensiunea subiectivității, a experiențelor personale, a amintirilor, jurnalelor, scrisorilor etc.

Tocmai acest lucru îl fac istorici precum Orlando Figes, Simon Sebag Montefiore, Igal Halfin și Jochen Hellbeck. Demersul de față se înscrie în această direcție. Cum am mai afirmat, evoluția principalelor personalități ale regimului comunist, biografiile lor și amintirile legate de viața lor cotidiană reprezintă resurse importante pentru o înțelegere complexă a rolului pe care l-au avut în evoluția fenomenului comunist din România. Am mai povestit cum a luat ființă Liceul 24. În primăvara anului 1963, părinții mei, ca și ai altor colegi din zonă, au fost convocați la directorul Liceului 28 pentru a li se solicita să-și transfere copiii la noua școală din cartier. Așa am ajuns acolo, pe strada Grădina Bordei, între Sala Floreasca și sediul din acei ani al Televiziunii. Sunt varii ipoteze despre decizia de construire a acestui liceu. Cred că era vorba de dorința lui Gheorghiu-Dej de a-i aduce cât mai aproape pe nepoții săi, practic înfiați. Mai mult, transferul a coincis cu schimbarea numelor de familie ale acestora din Popescu, după tatăl lor, fostul ministru al Comerțului Exterior, între timp divorțat de Lica și mazilit, Marcel Popescu, în Gheorghiu.

Pe 19 martie 1965, eram în clasa a șaptea, înceta din viață "cel mai iubit fiu al partidului, al clasei muncitoare, al întregului popor". Necrologul l-a redactat Leonte Răutu. Cu puțin timp înainte murise G. Călinescu. Ne-au dus cu școala să aducem "ultimul omagiu" celui venerat în poemele pe care trebuia să le învățăm pe dinafară drept "scumpul tovarăș Dej". Am trecut și eu, împreună cu Nicu, pe lângă catafalca. Pe mine m-a apucat un fel de râs isteric. Nicu m-a tras de mână, mi-a spus "Calmează-te, altfel o pățim amândoi". Ceaușescu era marele maestru de ceremonii al funeraliilor, împreună cu Maurer, Apostol, Bodnăraș și Chivu Stoica. Peste câteva zile, dispărea din clase portretul lui Dej, era înlocuit cu stema RPR. În acea perioadă ne-am împrietenit, Florica, Zaza Ioanid și cu mine, cu sora lui Nicu, mai mare ca noi cu doi ani, Zoia. Ne plimbam pe străzi, mergeam în curte la Zaza, fumam în ceea numeam "cazemata". Vorbeam despre filme, despre romane, despre pictură, despre poezie, despre muzică. Zoia ne-a spus că va muri tânără. Personajul ei favorit era printul Mășkin din "Idiotul" lui Dostoievski. De la Zoia am auzit prima oară numele lui Salvatore Adamo. La vremea aceea, scriitorii ei preferați din literatura română erau Ion Barbu, Lucian Blaga și Ion Vinea. Când a murit mama Floricăi și a lui Tudor, pictorița Florica Cordescu, am mers cu Zaza și cu Zoia la înmormântare, la Cimitrul Bellu.

Era prima oară, cred, când Zoia mergea cu tramvaiul. Pe Nicu această relație îl scotea din minți. Fratele și sora sa l-au tratat întotdeauna cu condescendență, i-au întărit un complex de inferioritate care îl va mistui toată viața. Valentin și Zoia au apucat și timpurile când tatăl lor abia urca în ierarhie, iar mama lor era doar instructoare la Secția Internațională a CC condusă de Ghizela Vass. Nu aveau același sentiment că totul li se cuvine și că totul le este permis precum mezinul familiei. După ce-am citit un interviu dat de Valentin acum câțiva ani, i-am trimis o scrisoare deschisă. Încercam să-i propun un dialog despre ce a însemnat dictatura comunistă din România. Oricât ar părea de ciudat, ca elev, viitorul lider al organizației

comuniste de tineret a României, cel care raporta secretarului general bucuria de a îndeplini "mărețele obiective", era complet apatic, chiar flegmatic, din punct de vedere al militantismului revoluționar. Altele erau preocupările, nevrozele și pasiunile sale. De fapt, mă întreb dacă a devenit membru UTC în acea perioadă ori a fost pur și simplu "cooptat" odată intrat la facultate, ipso facto, ca membru al UASR. În autobiografia sa a scris ulterior că a fost adjunct de secretar UTC pe clasă. Poate. Până în 1969, de fapt, UTC-ul era ca și inexistent în școli. Ședințele aveau loc odată la trei luni și nu durau mai mult de jumătate de oră. După august 1968, însă, Ceaușescu a ținut să resuscite vigilența și să reintroducă metodele de îndoctrinare din trecut. Ion Iliescu l-a servit cu zel în acest sens, ca prim-secretar al CC al UTC și ministru al tineretului. În primăvara anului 1969 au fost adoptate deciziile de "intensificare a muncii în rândurile tineretului", ceea ce a dus la obligativitatea ședințelor lunare, a informărilor politice etc. Chiar și în aceste condiții, nu mi-l amintesc pe Nicu prezent în vreun fel.

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/senatul-evz-cine-a-fost-nicu-ceausescu-ispita-comunismului-dinastic-vii-950275.html>